

Служба „Преса и
информация“

Съд на Европейския съюз
ПРЕССЪОБЩЕНИЕ № 111/11
Люксембург, 13 октомври 2011 г.

Решение по дело C-83/10
Aurora Sousa Rodríguez и др./Air France SA

**В случай на отмяна на полет пътниците могат при определени условия да
искат, наред с обезщетението, предоставено им за претърпените имуществени
вреди, и обезщетение за неимуществени вреди**

*Освен това пътникът може да иска обезщетение поради отмяна на полета, когато
самолетът е излетял, но по някаква причина е бил принуден след това да се върне на
летището на излитане и този пътник е бил пренасочен към друг полет*

Регламентът, уреждащ обезщетяването на пътниците във въздушния транспорт¹ предвижда **стандартизирани мерки**, които авиокомпаниите трябва да предприемат по отношение на пътниците си при отказан достъп на борда и отмяна или голямо закъснение на полети. В регламента се уточнява обаче, че същият се прилага без да се засягат правата на пътника за допълнително обезщетяване. Поради това обезщетението, предоставено по регламента, може да се приспадне от евентуалното допълнително обезщетение, на което пътниците имат право.

Сред предвидените в регламента стандартизирани мерки в случай на отмяна на полет е възможността на пътниците да искат възстановяване стойността на билетите или премаршрутиране. Освен това, докато чакат по-късен полет, авиокомпанията трябва да им осигури съответни грижи (например настаняване в хотел, храна, напитки и телефонни обаждания). Накрая, когато полетът е отменен без или с много кратко предупреждение и не са налице извънредни обстоятелства, пътниците имат право и на обезщетение в предварително определен размер, който зависи от разстоянието на планирания полет.

Успоредно с това в **Конвенцията от Монреал**² се уточняват условията, при които в случай на отмяна на полета пътниците могат да предявят правата си по съдебен ред, като поискат от превозвачите **индивидуално обезщетение** за претърпените вреди и пропуснатите ползи. По-конкретно, тази конвенция ограничава отговорността на превозвача при отмяна на полета до 4 150 специални права на тираж [СПТ] по отношение на всеки пътник³.

Семейство Pato Rodríguez, семейство López Sousa и г-н Rodrigo Manuel Puga Lueiro са резервирали билети за полет на Air France от Париж (Франция) до Виго (Испания) на 25 септември 2008 г. Самолетът е излетял по разписание, но малко след това се е върнал на

¹ Регламент (ЕО) № 261/2004 на Европейския парламент и на Съвета от 11 февруари 2004 година относно създаване на общи правила за обезщетяване и помощ на пътниците при отказан достъп на борда и отмяна или голямо закъснение на полети, и за отмяна на Регламент (ЕИО) № 295/91 (ОВ L 46, стр. 1; Специално издание на български език, 2007 г., глава 7, том 12, стр. 218).

² Конвенция за уеднаквяване на някои правила за международния въздушен превоз, сключена в Монреал на 28 май 1999 г., подписана от Европейската общност на 9 декември 1999 г. и одобрена от нейно име с Решение 2001/539/ЕО на Съвета от 5 април 2001 г. (ОВ L 194, стр. 39; Специално издание на български език, 2007 г., глава 7, том 8, стр. 113). Тази конвенция се прилага с Регламент (ЕО) № 2027/97 на Съвета от 9 октомври 1997 година относно отговорността на въздушните превозвачи при въздушния превоз на пътници и на техния багаж (ОВ L 285, стр. 1; Специално издание на български език, 2007 г., глава 7, том 4, стр. 170), изменен с Регламент (ЕО) № 889/2002 на Европейския парламент и на Съвета от 13 май 2002 година (ОВ L 140, стр. 2; Специално издание на български език, 2007 г., глава 7, том 9, стр. 146).

³ С този термин в Конвенцията от Монреал се имат предвид специалните права на тираж, определени от Международния валутен фонд (МВФ). Поради това следва да се изчисли равностойността им в национална валута. Към 15 септември 2011 г. 4 150 СПТ съответстват на приблизително 4 750 EUR.

летище Шарл дьо Гол поради техническа повреда на въздухоплавателното средство⁴. Тези седем пътника са били пренасочени към други полети на следващия ден и само г-н Puga Lueiro междувременно е получил помощ от авиокомпанията. Семейство Pato Rodríguez е превозено с друг полет до Порто (Португалия), откъдето е трябвало да вземе такси за Виго, където живее.

Всеки от тези седем пътника предявява иск за обезщетение в размер на 250 EUR поради отмяната на полета. Освен това семейство Pato Rodríguez претендира сумата от 170 EUR за разходите за превоз с такси и сумата от 650 EUR за всеки член на семейството като обезщетение за претърпяната неимуществена вреда. Семейство López Sousa също иска сума от 650 EUR за всеки член на семейството като обезщетение за претърпяната неимуществена вреда и възстановяване на разходите за консумираната на летището храна и на разходите за гледане на кучето им един ден повече от първоначално предвиденото. Г-н Puga Lueiro иска обезщетение в размер на 300 EUR за претърпяната неимуществена вреда.

В този контекст Juzgado de lo Mercantil № 1 de Pontevedra (Търговски съд, гр. Понтеведра, Испания), пред който е висящ конкретният спор, иска от Съда да изясни дали в случая може да се приеме, че е налице „отмяна“ на полет. Освен това испанският съд иска да се установи дали „допълнителното обезщетяване“, на което имат право пътниците, обхваща всякакъв вид вреди – включително неимуществени – и дали се отнася и до разходите, които пътниците е трябвало да понесат поради неизпълнението от страна на въздушния превозвач на задълженията му за помощ и грижа.

В постановеното на днешна дата решение Съдът уточнява, на първо място, че понятието „отмяна“ трябва да се тълкува в смисъл, че не се отнася само до хипотезата, в която съответният самолет изобщо не е излетял. Всъщност това понятие обхваща и случая, в който самолетът е излетял, но по някаква причина е бил принуден след това да се върне на летището на излитане, откъдето неговите пътници са били пренасочени към други полети.

По този въпрос Съдът смята, че първоначално предвиденият полет не може да се счита за извършен, когато самолетът е излетял, но след това се е върнал в летището на излитане без да е достигнал определения в маршрута краен пункт на пристигане.

Освен това Съдът уточнява, че **за да се прецени дали е налице „отмяна“ на полета, е необходимо да се изследва индивидуалното положение на всеки един от превозените пътници**, тоест да се провери дали по отношение на съответния пътник е налице отказ от първоначалния план за полета. В този смисъл, за да се направи извод, че полетът е отменен, изобщо не е необходимо всички пътници, които са резервирали място за първоначално предвидения полет, да са били превозени с друг полет.

Поради това, щом като седемте пътници, както в случая, са били пренасочени към други полети, планирани за деня, следващ предвидения ден на заминаване, за да достигнат до своя краен пункт (а именно Виго), Съдът заключава, че „техният“ първоначално планиран полет трябва да бъде квалифициран като „отменен“.

На второ място Съдът уточнява, че понятието „допълнително обезщетяване“ позволява на националния съд да присъди при предвидените в Конвенцията от Монреал или в националното право условия обезщетение за неимуществената вреда, причинена от неизпълнението на договора за въздушен превоз.

Всъщност Съдът счита, че целта на „допълнителното обезщетяване“ е да допълни предвидените в Регламент № 261/2004 стандартизирани и незабавни мерки. Следователно това „допълнително обезщетяване“ е начин пътниците да бъдат обезщетени за цялата имуществена и неимуществена вреда, която са претърпели поради неизпълнението от

4 В преюдициалното запитване испанският съд обаче не уточнява дали след това самолетът отново е излетял с някои от пътниците и е достигнал със закъснение до крайния си пункт.

въздушния превозвач на неговите договорни задължения, и то при условията и ограниченията, предвидени в Конвенцията от Монреал или в националното право.

*На трето място Съдът добавя, че **когато даден превозвач не изпълни задълженията за помощ** (възстановяване стойността на билета или премаршрутиране към крайния пункт на пристигане, поемане на разходите за прехвърляне от летището на пристигане до летището, за което е направена резервацията) **и за поемане на дължимите съгласно регламента разходи** (за храна и напитки, настаняване в хотел и телефонни обаждания), **пътниците във въздушния транспорт могат да упражнят правото си на обезщетяване. Независимо от това, доколкото тези обезщетения произтичат пряко от регламента, те не могат да бъдат разглеждани като „допълнително“ обезщетяване.***

ЗАБЕЛЕЖКА: Преюдициалното запитване позволява на юрисдикциите на държавите членки, в рамките на спор, с който са сезирани, да се обърнат към Съда с въпрос относно тълкуването на правото на Съюза или валидността на акт на Съюза. Съдът не решава националния спор. Националната юрисдикция трябва да се произнесе по делото в съответствие с решението на Съда. Това решение обвързва по същия начин останалите национални юрисдикции, когато са сезирани с подобен въпрос.

Неофициален документ, предназначен за медиите, който не обвързва Съда.

[Пълният текст](#) на съдебното решение е публикуван на уебсайта CURIA в деня на обявяването

За допълнителна информация се свържете с Илияна Палъова ☎ (+352) 4303 3708

Кадри от обявяването на решението са достъпни на [„Europe by Satellite“](#) ☎ (+32) 2 2964106